2. WODY

PRESJE

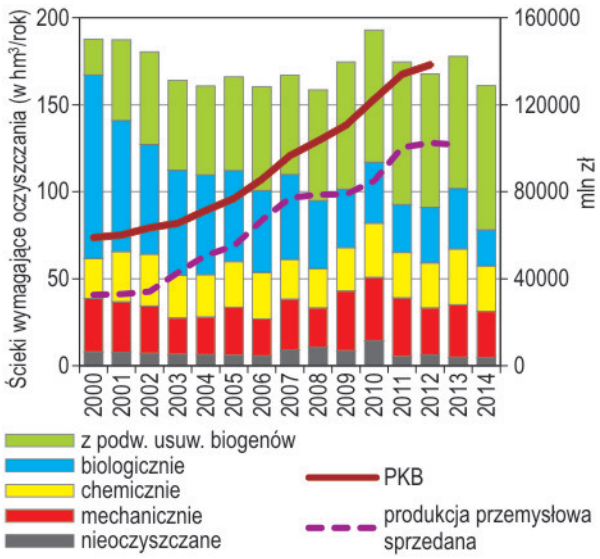
Po znaczącym spadku ilości odprowadzanych ścieków, jaki miał miejsce pod koniec lat 90-tych, od roku 2003 obserwuje się stabilizację ilości odprowadzanych ścieków na zbliżonym poziomie ok. 170 hm^3/rok, i to pomimo wzrastającego PKB i produkcji sprzedanej w przemyśle. Zmianie ulegał również sposób oczyszczania ścieków. Ponad połowa ilości ścieków wymagających oczyszczania oczyszczana jest na obiektach z podwyższonym usuwaniem związków biogennych.

W efekcie coraz bardziej skutecznej pracy oczyszczalni ścieków nastąpił znaczny spadek wielkości ładunków zanieczyszczeń wprowadzanych do wód, widoczny szczególnie w odniesieniu do związków biogennych (wyrażonych jako azot ogólny i fosfor ogólny).

Na terenie Dolnego Śląska w 2014 r. funkcjonowało 295 oczyszczalni ścieków, z czego 226 były to oczyszczalnie komunalne o łącznej dobowej przepustowości 835,3 tys. m^3/d. W miastach funkcjonowało 77 oczyszczalni komunalnych, na terenach wiejskich – 149. Z oczyszczalni korzystało ok. 2 286 tys. mieszkańców województwa (78,6% wszystkich mieszkańców), z czego ok. 1 660 tys. mieszkańców (58% mieszkańców) – z oczyszczalni o podwyższonym stopniu usuwania związków biogennych.

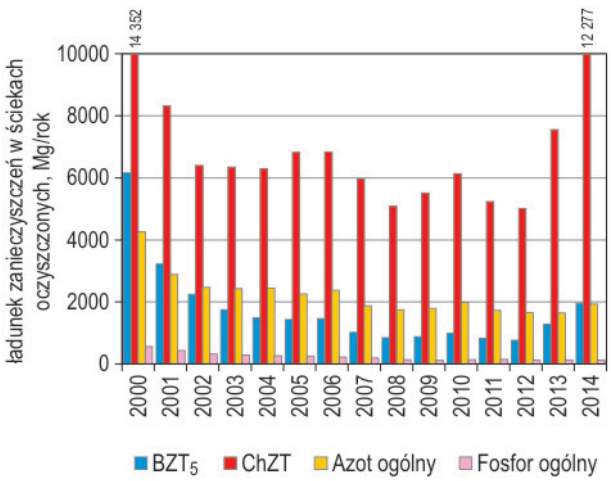
Pod względem liczby ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków województwo dolnośląskie plasuje się w czołówce województw w kraju. Z roku na rok obserwuje się poprawę sytuacji w zakresie rozwoju infrastruktury komunalnej na wsi, jednakże dysproporcje pomiędzy miastem i wsią są nadal znaczące. Wiele miejscowości wyposażonych jest tylko w systemy wodociągowe, a brak jest sieci kanalizacyjnych. O ile na obszarach miejskich do kanalizacji podłączonych jest ponad 95% mieszkańców, o tyle na obszarach wiejskich wskaźnik ten zbliża się dopiero do 40%. Należy jednak zauważyć, że w ciągu ostatnich 15 lat liczba ludności z tych obszarów odprowadzającej ścieki do oczyszczalni zwiększyła się blisko trzykrotnie.

Wykres 2.1. *Ścieki wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi w województwie dolnośląskim w latach 2000–2014 (źródło: GUS)*

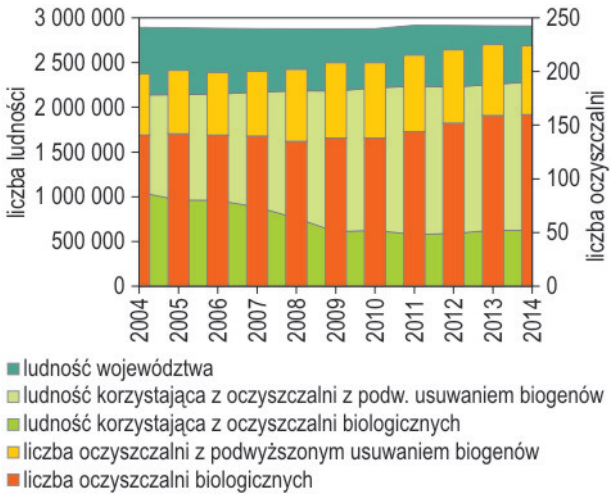

**przedstawione na wykresie ścieki oczyszczane chemicznie dotyczą wyłącznie ścieków przemysłowych*

Wykres 2.2. *Zmiany ładunków w ściekach odprowadzanych do wód lub ziemi w województwie dolnośląskim w latach 2000–2014 (źródło: GUS)*

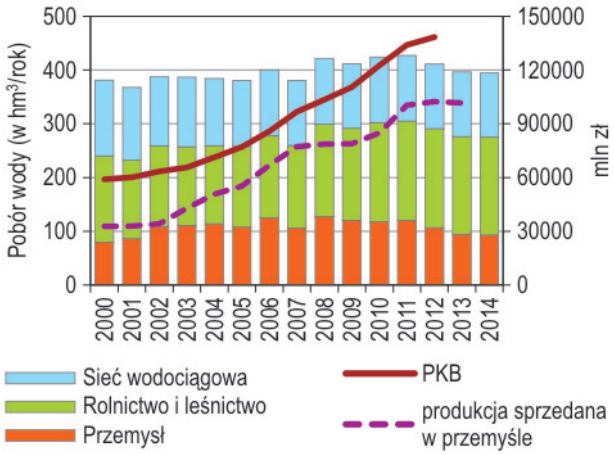
Wykres 2.3. *Liczba oczyszczalni ścieków komunalnych oraz ludności podłączonej do oczyszczalni na terenie województwa dolnośląskiego w latach 2000–2014 (źródło: GUS)*

Pobór wód powierzchniowych w latach 2000–2014 miał bardzo stabilny charakter i oscylował wokół wielkości 400 hm^3/rok. Podobną stabilnością charakteryzowała się również dystrybucja wody na cele produkcyjne w przemyśle (ok. 25% zużycia) i eksploatację sieci wodociągowej (również około 25%). Wzrost PKB i produkcji sprzedanej w przemyśle nie miał wpływu na ilość wody pobieranej do celów przemysłowych. W porównaniu z latami 2004–2007 pod koniec analizowanego okresu nastąpił wzrost ilości pobieranej wody na cele rolnicze i obecnie stanowi on blisko 50% całości pobieranej wody. Nieco ponad 42% pobieranej wody odprowadzane jest do wód lub do ziemi jako ścieki.

Pobór wody na poszczególne cele jest zróżnicowany na obszarze województwa. Pobór na cele wodociągowe związany jest z liczbą ludności i ze stopniem zwodociągowania danego powiatu. Największe ilości wody na cele przemysłowe pobierane są we Wrocławiu i w powiatach z dużymi zakładami wydobywczymi: lubińskim i zgorzeleckim. W dużej części powiatów woda na cele rolnicze w ogóle nie jest pobierana. Natomiast najbardziej skoncentrowany pobór wód na te cele ma miejsce w powiecie milickim oraz trzebnickim i związany jest z prowadzoną tam gospodarką rybacką.

Wykres 2.4. *Pobór i zużycie wody na potrzeby produkcyjne, rolnictwa i leśnictwa oraz na eksploatację sieci wodociągowej w województwie dolnośląskim w latach 2000–2014 (źródło: GUS)*

STAN

Wody powierzchniowe

Zaplanowanie i realizacja programu monitoringu wód powierzchniowych, mające na celu spójny i kompleksowy przegląd stanu wód na obszarze dorzecza, jest jednym z wymogów stawianych przez Ramową Dyrektywę Wodną (2000/60/WE).

Podstawowym elementem w gospodarowaniu wodami powierzchniowymi, do którego odnoszą się również oceny stanu wód są **jednolite części wód powierzchniowych (JCWP)**. Jednolitą częścią wód powierzchniowych jest oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych, taki jak: jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny, sztuczny zbiornik wodny, struga, strumień, potok, rzeka, kanał lub ich części, a także fragment morskich wód wewnętrznych, przejściowych lub przybrzeżnych.

Wyniki badań prowadzonych w ramach monitoringu i wykonywane na ich podstawie oceny stanu wód stanowią bazę do podejmowania działań na rzecz poprawy stanu wód i ich ochrony przed zanieczyszczeniem, w tym ochrony przed eutrofizacją powodowaną wpływem sektora bytowo-komunalnego i rolnictwa oraz ochrony przed zanieczyszczeniami przemysłowymi, w tym zasoleniem i substancjami szczególnie szkodliwymi dla środowiska wodnego.

Charakterystyka sieci monitoringu wód powierzchniowych

Rodzaje prowadzonego monitoringu oraz zasady i sposób konstruowania sieci monitoringu wód powierzchniowych określone są w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 15 listopada 2011 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych (Dz.U. z 2011 r. Nr 258, poz.1558) oraz rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 21 listopada 2013 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych (Dz.U. z 2013 r., poz.1558).

W latach 2010–2014 realizowano badania w ramach monitoringu diagnostycznego, operacyjnego, badawczego oraz monitoringu obszarów chronionych. Monitoring obszarów chronionych obejmował JCWP znajdujące się na obszarach:

- zagrożonych eutrofizacją ze źródeł komunalnych,
- wrażliwych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych,
- przeznaczonych do wykorzystania rekreacyjnego, w tym kąpieliskowego,
- wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia,

- położonych na obszarach sieci Natura 2000 i innych obszarach chronionych, których stan jest zależny od jakości wód powierzchniowych.

Podstawę do wyznaczenia sieci punktów pomiarowo-kontrolnych na terenie województwa dolnośląskiego stanowiły opracowane przez KZGW wykazy wód oraz zalecenia i wskazówki Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Zasady przeprowadzenia oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych

Regulacje odnośnie oceny stanu wód powierzchniowych są zawarte w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 22 października 2014 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. z 2014 r., poz. 1482) oraz rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych (Dz.U. z 2011 r. Nr 258, poz. 1549).

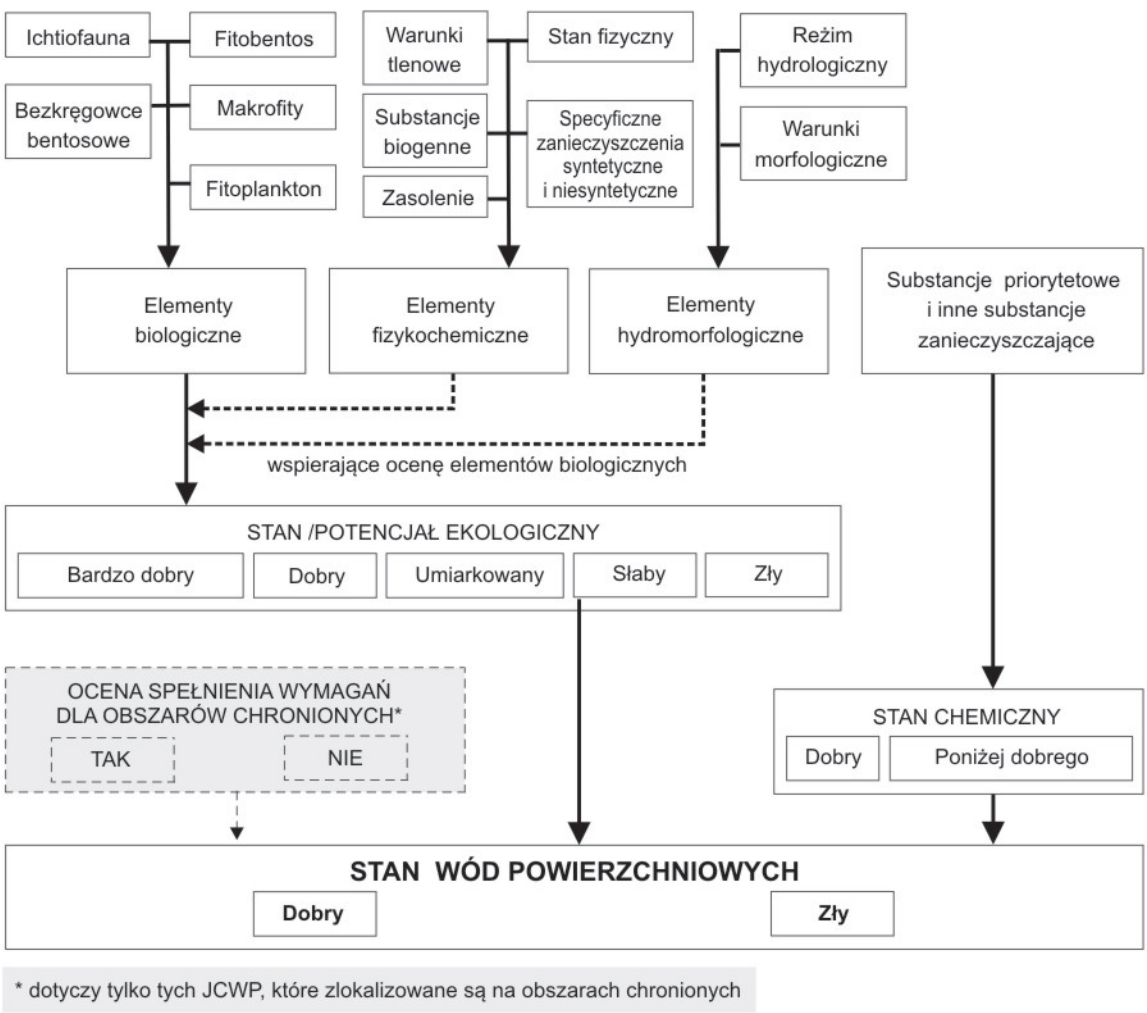
Przy sporządzaniu oceny za 2014 r. została zastosowana zasada tzw. dziedziczenia. Uwzględniono wyniki pomiarów z punktów pomiarowo-kontrolnych badanych w latach 2010-2014, przy czym w przypadku punktów monitoringu operacyjnego uwzględniono tylko wyniki z ostatnich 3 lat.

Ocena została przeprowadzona zgodnie z poniższym schematem, tj.:

- w pierwszym kroku przeprowadzono klasyfikację poszczególnych wskaźników zanieczyszczenia,
- na podstawie ww. wyników dokonano klasyfikacji elementów biologicznych, fizykochemicznych, hydromorfologicznych, co stanowiło podstawę do oceny stanu/potencjału ekologicznego JCWP,
- następnie – na podstawie wyników badań substancji priorytetowych i innych substancji zanieczyszczających – dokonano oceny stanu chemicznego JCWP,
- ostatnim krokiem była końcowa ocena stanu jednolitej części wód (na podstawie wyników badań z reprezentatywnego punktu pomiarowego) z jednoczesnym uwzględnieniem spełnienia wymagań dodatkowych wynikających z charakteru obszaru chronionego, na którym dana JCWP się znajduje.

Jednolita część wód powierzchniowych może być oceniana jako będąca w dobrym stanie tylko jeżeli jej stan chemiczny jest dobry i jednocześnie jej stan/potencjał ekologiczny są co najmniej dobre.

Rysunek 2.1. *Schemat oceny stanu wód powierzchniowych*

Ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych za 2014 r.

Na podstawie wyników badań z lat 2010-2014 oceniono 163 jednolite części wód powierzchniowych na terenie województwa dolnośląskiego, w tym 64 naturalne, 96 silnie zmienione i 3 sztuczne.

Klasyfikacja elementów biologicznych

Wybrane elementy biologiczne (wszystkie w monitoringu diagnostycznym oraz fitobentos/makrobezkręgowce bentosowe w monitoringu operacyjnym) uwzględniono w ocenie 157 JCWP. W punktach monitoringu diagnostycznego badano wszystkie elementy biologiczne, w punktach monitoringu operacyjnego natomiast badane elementy dobrano stosownie do potrzeb (pod względem presji, jakie są wywierane na JCWP). Ponadto wzięto pod uwagę wyniki badań ichtiofauny przeprowadzone przez Instytut Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie.

35% badanych jednolitych części wód charakteryzuje się I i II klasą jakości elementów biologicznych. Są to głównie rzeki górskie, wolne od działających na nie presji antropogenicznych, a także część rzek nizinnych, na których badano jeden element biologiczny.

Największy udział (38,7%) ma III klasa jakości, co stanowi 63 JCWP.

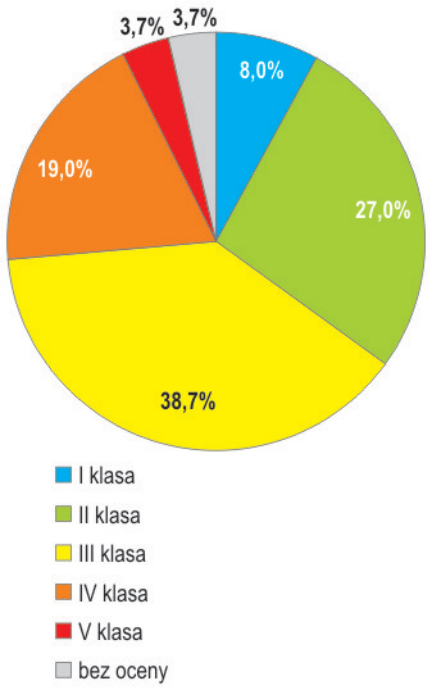
JCWP cechujące się IV klasą stanowiły 19% wszystkich badanych. W przeważającej większości są to cieki silnie zmienione, narażone na dopływ biogenów ze źródeł komunalnych i rolnictwa, zrzuty ścieków oraz przekształcone morfologicznie. Słaba klasa jakości elementów biologicznych ma zazwyczaj także potwierdzenie w klasie elementów fizykochemicznych. Elementami biologicznymi, które decydowały o takiej klasyfikacji były: fitobentos – element biologiczny czuły na presje związane z eutrofizacją oraz makrobezkręgowce bentosowe – element biologiczny silnie reagujący na zmiany w morfologii koryta oraz zanieczyszczenie wody.

Głównym elementem decydującym o złej klasyfikacji 6 JCWP (3,7%) jest ichtiofauna (ryby), jako zespół organizmów czułych na presje związane z brakiem ciągłości morfologicznej cieku. W przypadku braku ciągłości morfologicznej udział gatunków dwuśrodowiskowych się zmniejsza, w drastyczny sposób obniżając klasyfikację wskaźnika. Większość rzek zaklasyfikowanych do V klasy znajduje się w zlewni Baryczy. Są to cieki silnie zmienione i sztuczne, posiadające liczną zabudowę poprzeczną (jazy i stopnie piętrzące), charakteryzujące się okresowymi wahaniami przepływu.

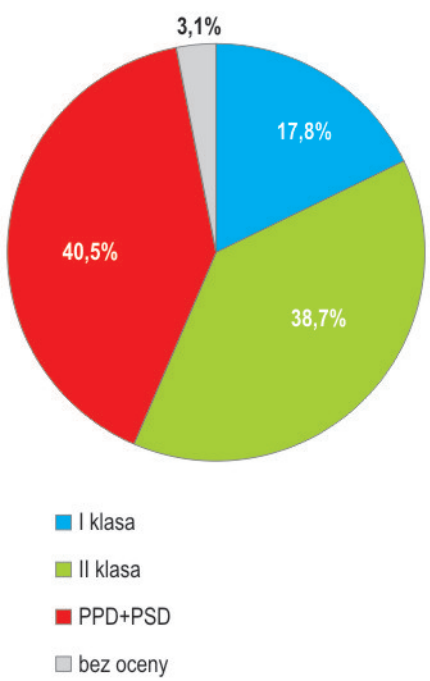
Klasyfikacja elementów fizykochemicznych

Analiza stężeń parametrów charakteryzujących właściwości fizyczne, warunki tlenowe, zanieczyszczenia organiczne, zakwaszenie oraz warunki biogenne (elementy fizykochemiczne z grup 3.1-3.5) wykazała w 56,5% ocenianych JCWP klasę I bądź II.

Wykres 2.5. *Klasyfikacja elementów biologicznych JCWP województwa dolnośląskiego za rok 2014 (źródło: WIOŚ)*

Wykres 2.6. *Klasyfikacja elementów fizykochemicznych (grupa 3.1-3.5) JCWP województwa dolnośląskiego za rok 2014 (PSD – poniżej stanu dobrego; PPD – poniżej potencjału dobrego) (źródło: WIOŚ)*

W 40,5% badanych JCWP stwierdzono przekroczenie poziomu właściwego dla stanu dobrego. W pojedynczych przypadkach zadecydowały o tym stężenia parametrów określających zawartość związków organicznych, najczęściej jednak na taką klasyfikację miały wpływ podwyższone stężenia fosforanów i ewentualnie fosforu ogólnego.

Największe przekroczenie wartości dopuszczalnej odnotowano w Śląskim Rowie (4,04 mg PO_4/l) przy jednocześnie wysokiej zawartości fosforu ogólnego (1,81 mg P_{og}/l). Wysokie stężenia fosforanów odnotowano również w dopływach Odry (Trzciana i Ława), Żurawce (dopływ Ślęzy), Toporze (zlewnia Widawy) oraz Piławie, Pełcznicy i Strzegomce, wartość ta była jednak znacznie niższa (od 1 do 1,5 mg PO_4/l) niż w przypadku Śląskiego Rowu.

Badania substancji szczególnie szkodliwych – specyficznych zanieczyszczeń syntetycznych i niesyntetycznych (elementy fizykochemiczne z grupy 3.6) – prowadzone były w punktach monitoringu diagnostycznego oraz niektórych punktach monitoringu operacyjnego, gdzie istniało prawdopodobieństwo ich wystąpienia. W żadnym z badanych punktów ich wartości nie przekroczyły poziomu właściwego dla stanu dobrego.

Klasyfikacja elementów hydromorfologicznych

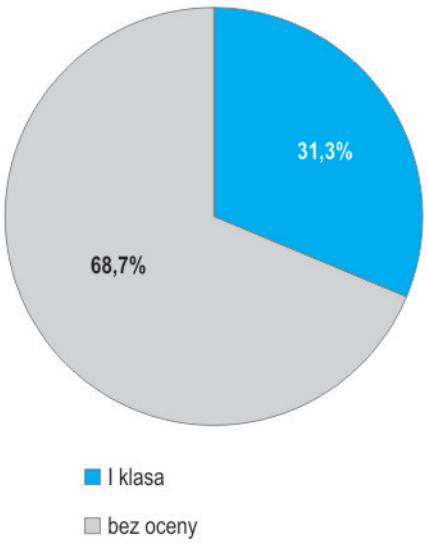
Kolejnym elementem stanu ekologicznego jest ocena parametrów hydromorfologicznych, uwzględniająca ciągłość cieku (m.in. obecność drożnych przepławek) i warunki morfologiczne (rodzaj podłoża w korycie, struktura strefy nadbrzeżnej, szybkość prądu, głębokość cieku). Na podstawie opracowania „Metodyka prowadzenia przeglądów i obserwacji oraz klasyfikacji elementów hydromorfologicznych wspierających elementy biologiczne zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną, Załącznik V" badanym JCWP zlokalizowanym na terenie Dolnego Śląska przypisano klasę I lub II.

Klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego

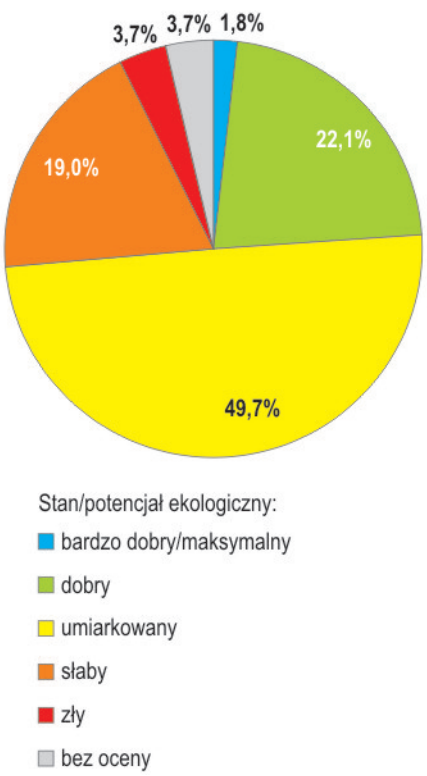
Bardzo dobry/maksymalny stan/potencjał ekologiczny wystąpił w 3 JCWP: na ujściu Bystrzycy Kłodzkiej do Nysy Kłodzkiej, w Jedlicy oraz na początkowym odcinku Bystrzycy. Z kolei dobry stan/potencjał ekologiczny stwierdzono w 36 JCWP, zlokalizowanych głównie w zlewniach: Bobru (12 JCWP), Nysy Kłodzkiej (5 JCWP), Widawy (4 JCWP) i Kaczawy (3 JCWP). Są to przeważnie cieki płynące przez obszary górskie, ale także mniejsze dopływy dużych cieków w części nizinnej Dolnego Śląska, gdzie presje są małe.

Połowę ocenianych JCWP stanowią te, dla których określono umiarkowany stan/potencjał ekologiczny – 81 JCWP (49,7%). W większości przypadków o takiej ocenie zadecydował wynik badań elementów biologicznych. Jedynie dla 18 JCWP o klasyfikacji zadecydowało wyłącznie stężenie parametrów fizykochemicznych (fosforany, w dwóch przypadkach wartość odczynu).

Wykres 2.7. *Klasyfikacja elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (grupa 3.6) JCWP województwa dolnośląskiego za rok 2014 (źródło: WIOŚ)*

Wykres 2.8. *Ocena stanu/potencjału ekologicznego JCWP województwa dolnośląskiego za rok 2014 (źródło: WIOŚ)*

Stan słaby wystąpił na 31 badanych JCWP (19%). We wszystkich tych JCWP stwierdzono również słaby stan elementów biologicznych, potwierdzony często przekroczeniami wskaźników fizykochemicznych, głównie związków biogennych.

Dla 6 JCWP (3%) określono stan/potencjał ekologiczny jako zły, o czym w pięciu przypadkach zadecydowały wyniki badań ichtiofauny, w jednym przypadku – makrobezkręgowców bentosowych.

Klasyfikacja stanu chemicznego

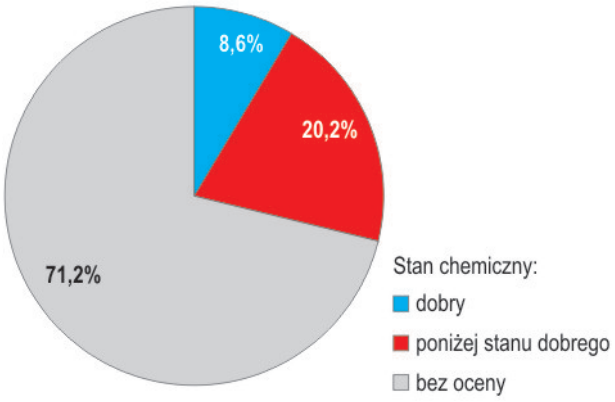
Stan chemiczny oceniono w 47 JCWP. Stan chemiczny poniżej dobrego ma 33 JCWP (20,2% badanych). O takiej klasyfikacji zadecydowały – identycznie jak w latach wcześniejszych – przekroczenia stężeń dwóch związków z grupy WWA (benzo(g,h,i)perylenu i indeno(1,2,3-cd)pirenu). W 14 JCWP nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych stężeń określonych dla substancji priorytetowych.

Klasyfikacja stanu

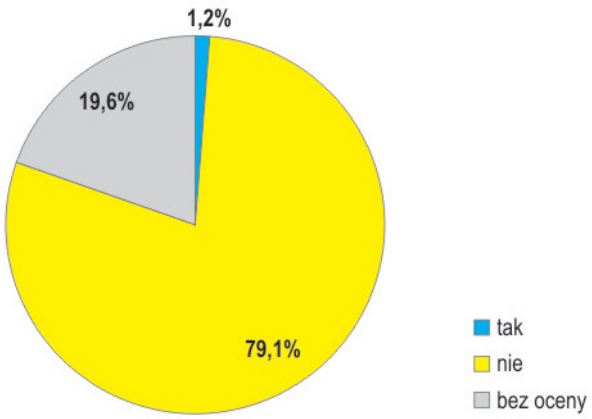
Stan jednolitych części wód powierzchniowych na terenie województwa dolnośląskiego oceniono na podstawie wyników badań z reprezentatywnego dla danej JCWP punktu pomiarowego, uwzględniając jednocześnie spełnienie wymagań dodatkowych na podstawie danych uzyskanych z punktów pomiarowo-kontrolnych monitoringu obszarów chronionych. Jeżeli jednolita część wód znajdowała się na terenie kilku obszarów wyznaczonych dla różnych celów, osiągnięcie stanu dobrego możliwe jest wówczas, gdy spełnione zostaną wymagania dla wszystkich obszarów jednocześnie. W większości przypadków o złym stanie JCWP zlokalizowanej na obszarze chronionym decydowały wyniki badań elementów biologicznych.

Jedynie w przypadku 2 JCWP – zbiornik Złotniki i Dzika Orlica od źródła do Czerwonego Strumienia – stwierdzono stan dobry. W 127 JCWP stan oceniono jako zły, o czym zadecydowały przede wszystkim wyniki monitoringu elementów biologicznych i wymienionych wyżej WWA.

Wykres 2.9. *Ocena stanu chemicznego JCWP województwa dolnośląskiego za rok 2014 (źródło: WIOŚ)*

Wykres 2.10. *Ocena dotrzymania wymagań w JCWP na obszarach chronionych województwa dolnośląskiego za rok 2014 (źródło: WIOŚ)*

Wykres 2.11. *Ocena stanu JCWP województwa dolnośląskiego za rok 2014 (źródło: WIOŚ)*

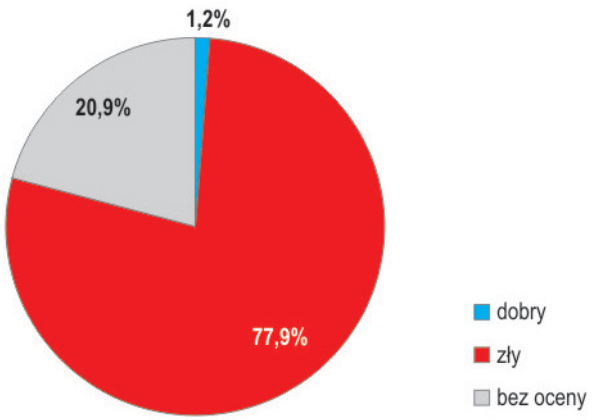

Tabela 2.1. *Zestawienie tabelaryczne wyników klasyfikacji stanu ekologicznego i chemicznego oraz ocena stanu JCWP województwa dolnośląskiego za 2014 r. (źródło: WIOŚ)*

L.p.	Nazwa ocenianej JCWP	Nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydromorfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych (grupa 3.1 - 3.5)	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6)	STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY	STAN CHEMICZNY	Czy JCWP występuje na obszarze chronionym? (TAK/NIE)	Czy we wszystkich ppk monitoringu obszarów chronionych stwierdzono dobry stan? (TAK/NIE/ NIE DOTYCZY)	STAN
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Odra od Małej Panwi do granic Wrocławia	Odra – Brzeg	IV	II	II	I	SŁABY	DOBRY	TAK	NIE	ZŁY
		Odra – powyżej m. Wrocławia									
2.	Odra w granicach Wrocławia	Odra – poniżej ujścia Ślęzy	I	II	II		DOBRY		TAK	NIE DOTYCZY	
3.	Odra od gr. Wrocławia do Wałów Śląskich	Odra – powyżej PCC „Rokita" SA	IV	II	II	I	SŁABY	PSD	TAK	NIE	ZŁY
4.	Odra od Wałów Śląskich do Kanału Wschodniego	Odra – poniżej ujścia Baryczy	III	II	II	I	UMIARKOWANY	PSD	TAK	NIE	ZŁY
5.	Smortawa od Pijawki do Odry	Smortawa – ujście do Odry	IV	I	II	I	SŁABY	PSD	TAK	NIE	ZŁY
6.	Młynówka Jelecka	Młynówka Jelecka – ujście do Odry (m. Łęg)	III	II	II		UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
7.	Trzciana	Trzciana – ujście do Odry	IV	I	PPD		SŁABY		TAK	NIE	ZŁY
8.	Ława	Ława – ujście do Odry (m. Kotowice)	IV	II	PPD		SŁABY		TAK	NIE	ZŁY

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
9.	Ługowina	Ługowina – ujście do Odry	II	I	II		DOBRY		TAK	NIE DOTYCZY	
10.	Lutynia	Lutynia – ujście do Odry	IV	I	PSD		SŁABY		TAK	NIE	ZŁY
11.	Przychowska Struga	Przychowska Struga – ujście do Odry (m. Przychowa)	II	II	PPD		UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
12.	Nysa Kłodzka od źródeł do Różanki	Nysa Kłodzka – poniżej Międzylesia	III	I	I		UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
13.	Nysa Kłodzka od Różanki do Białej Lądeckiej	Nysa Kłodzka – powyżej ujścia Białej Lądeckiej (Krosnowice)	II	I	I		DOBRY		TAK	NIE DOTYCZY	
14.	Nysa Kłodzka od Białej Lądeckiej do Ścinawki	Nysa Kłodzka – poniżej Kłodzka	III	I	II		UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
15.	Nysa Kłodzka od Ścinawki do oddzielenia się Młynówki Pomianowskiej	Nysa Kłodzka – poniżej ujścia Budzówki	III	I	II	I	UMIARKOWANY	PSD	TAK	NIE	ZŁY
16.	Nysa Kłodzka od oddzielenia się Młynówki Pomianowskiej do wypływu ze zb. Nysa	Zbiornik Topola – stan. 1	III	I	PPD	I	UMIARKOWANY	PSD	TAK	NIE	ZŁY
17.	Bystrzyca	Bystrzyca – ujście do Nysy Kłodzkiej	I	I	I		MAKSYMALNY		TAK	NIE DOTYCZY	
18.	Biała Lądecka od Kobylej do Morawki, z Morawką od Kleśnicy	Biała Lądecka – pow. Stronia Śląskiego	III	I	I		UMIARKOWANY		TAK	NIIE	ZŁY
19.	Biała Lądecka od Morawki do Nysy Kłodzkiej	Biała Lądecka – m. Żelazno	I	I	II		DOBRY		TAK	NIE DOTYCZY	
20.	Morawka	Morawka – m. Nowa Morawa	–	–	–	–	–		TAK	NIE DOTYCZY	
21.	Bystrzyca Dusznicka od źródła do Kamiennego Potoku	Bystrzyca Dusznicka – powyżej Dusznik	III	I	I		UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
22.	Bystrzyca Dusznicka od Kamiennego Potoku do Wielisławki	Bystrzyca Dusznicka – ujście do Nysy Kłodzkiej	IV	I	II	I	SŁABY	DOBRY	TAK	NIE	ZŁY
23.	Jaszkówka	Jaszkówka – ujście do Nysy Kłodzkiej	II	I	II		DOBRY		TAK	NIE DOTYCZY	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
24.	Jodłówka	Jodłówka – ujście do Nysy Kłodzkiej	I	I	II		DOBRY		TAK	NIE DOTYCZY	
25.	Ścinawka od źródła do Potoku z Nowego Siodła	Ścinawka – poniżej Golińska (powyżej Starostina)	I	I	PPD		UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
26.	Ścinawka od Potoku z Nowego Siodła do Bożanowskiego Potoku	Ścinawka – powyżej Tłumaczowa	IV	I	PSD	I	SŁABY	DOBRY	TAK	NIE	ZŁY
27.	Ścinawka od Bożanowskiego Potoku do Nysy Kłodzkiej	Ścinawka – ujście do Nysy Kłodzkiej (Ścinawica)	IV	I	PPD		SŁABY		TAK	NIE	ZŁY
28.	Włodzica	**Włodzica – ujście do Ścinawki**	II	I	II		DOBRY		TAK	NIE	ZŁY
		Sowi Potok – m. Sokolec									
		Jugowski Potok – powyżej Jugowa									
29.	Posna	Posna – wodospady Posny	–	–	–	–	–		TAK	NIE DOTYCZY	
30.	Bożkowski Potok	Bożkowski Potok – ujście do Ścinawki	III	I	PSD		UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
31.	Budzówka od Jadkowej do Nysy Kłodzkiej	Budzówka – ujście do Nysy Kłodzkiej	IV	I	PPD		SŁABY		TAK	NIE	ZŁY
32.	Budzówka od źródła do Jadkowej	Krzemiennik – powyżej ujęcia Daniel	–	–	–	–	–		TAK	NIE DOTYCZY	
33.	Trująca	Trująca – powyżej Złotego Stoku	III	I	PPD		UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
		Trująca – most na drodze Błotnica-Topola									
34.	Oława od źródła do Podgródki	Oława – most drogowy Nowolesie-Kazanów	IV	II	PPD		SŁABY		TAK	NIE	ZŁY
35.	Oława od Gnojnej do Odry	Oława – pon. m. Siechnice (Mokry Dwór)	IV	I	II	I	SŁABY	PSD	TAK	NIE	ZŁY
		Oława – ujście do Odry (pon. jazu Małgorzata)									
36.	Krynka od Karnkowskiego Potoku do ujścia	Krynka – ujście do Oławy	II	II	II		DOBRY		TAK	NIE DOTYCZY	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
37.	Gnojna	Gnojna – ujście do Oławy (m. Niemil)	II	II	II		DOBRY		TAK	NIE DOTYCZY	
38.	Kanał Psarski Potok – przerzut wody z Nysy Kłodzkiej do Oławy	Kanał Psarski Potok-Krzyżowice	III	II	PPD		UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
		Kanał Psarski Potok – ujście do Oławy									
39.	Zielona	Zielona – ujście do Oławy	III	I	PPD		UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
40.	Brochówka	Brochówka – ujście do Oławy	III	II	PPD		UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
41.	Ślęza od źródła do Księginki	Ślęza – powyżej Cukrowni Łagiewniki	IV	II	PPD	I	SŁABY	PSD	TAK	NIE	ZŁY
42.	Ślęza od Księginki do Małej Ślęzy	Ślęza – powyżej ujścia Małej Ślęzy	II	II	PPD		UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
43.	Ślęza od Małej Ślęzy do Odry	Ślęza – ujście do Odry	III	II	PPD	I	UMIARKOWANY	PSD	TAK	NIE	ZŁY
44.	Mała Ślęza od Pluskawy do Ślęzy	Mała Ślęza – ujście do Ślęzy	IV	II	PPD		SŁABY		TAK	NIE	ZŁY
45.	Żurawka	Żurawka – ujście do Ślęzy	III	I	PPD		UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
46.	Kasina	Kasina – ujście do Ślęzy	IV	II	PPD	I	SŁABY	PSD	TAK	NIE	ZŁY
47.	Bystrzyca od źródła do Walimki	**Bystrzyca – powyżej oczyszczalni Jugowice**	I	I	I		MAKSYMALNY		TAK	NIE	ZŁY
		Złota Woda – m. Łomnica									
48.	Bystrzyca od Walimki do Piławy	**Bystrzyca – poniżej Świdnicy i powyżej Piławy**	III	I	PPD		UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
		Zbiornik Lubachów – stanowisko 1									
49.	Bystrzyca, zb. Mietków	Zb. Mietków – stan. 1	III	I	II	I	UMIARKOWANY	DOBRY	TAK	NIE	ZŁY
50.	Bystrzyca od zb. Mietków do Strzegomki	Bystrzyca – powyżej ujścia Czarnej Wody (m. Kamionna)	IV	I	II		SŁABY		TAK	NIE	ZŁY

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
51.	Bystrzyca od Strzegomki do Odry	Bystrzyca – ujście do Odry	III	I	II	I	UMIARKOWANY	PSD	TAK	NIE	ZŁY
52.	Młynówka	Młynówka – ujście do zb. Lubachów	II	I	I	I	DOBRY	PSD	TAK	NIE	ZŁY
53.	Złotnica	Złotnica – ujście do Bystrzycy	III	I	PSD		UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
54.	Witoszówka	Witoszówka – ujście do Bystrzycy	III	I	II		UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
55.	Jabłoniec	Jabłoniec – ujście do Bystrzycy	II	I	I		DOBRY		TAK	NIE DOTYCZY	
56.	Piława od źródła do Gniłego Potoku	Piława – powyżej ujścia Gniłego Potoku	V	II	PPD		ZŁY		TAK	NIE	ZŁY
		Bielawica – pow. Nowej Bielawy									
		Pieszycki Potok – pow. Pieszyc									
57.	Piława od Gniłego Potoku do Bystrzycy	Piława – ujście do Bystrzycy (m. Niegoszów)	IV	II	PPD	I	SŁABY	PSD	TAK	NIE	ZŁY
58.	Czarna Woda od Potoku Sulistrowickiego do Bystrzycy	Czarna Woda – ujście do Bystrzycy	I	II	PPD		UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
59.	Czarna Woda od źródła do Potoku Sulistrowickiego	Potok Sulistrowicki – w m. Sulistrowiczki	II	II	II		DOBRY		TAK	NIE DOTYCZY	
60.	Strzegomka od źródła do zb. Dobromierz	Strzegomka – poniżej ujścia Czyżynki	III	I	PPD		UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
61.	Strzegomka, zb. Dobromierz	Zb. Dobromierz – stan. 1	II	I	PPD	I	UMIARKOWANY	DOBRY	TAK	NIE	ZŁY
62.	Strzegomka od zb. Dobromierz do Pełcznicy	Strzegomka – poniżej Strzegomia	III	I	PSD		UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
63.	Strzegomka od Pełcznicy do Bystrzycy	Strzegomka – ujście do Bystrzycy	IV	I	PSD	I	SŁABY	PSD	TAK	NIE	ZŁY
64.	Czarnucha	Czarnucha – ujście do Strzegomki	II	I	PSD		UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
65.	Pełcznica od źródła do Milikówki	Pełcznica – poniżej oczyszczalni Ciernie	IV	I	PPD		SŁABY		TAK	NIE	ZŁY

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
66.	Widawa od źródła do Czarnej Widawy	Widawa – powyżej Stradomi Wierzchniej	I	II	II		DOBRY		TAK	NIE DOTYCZY	
67.	Widawa od zb. Michalice do Oleśnicy	Widawa – poniżej Bierutowa	II	I	II		DOBRY		TAK	NIE DOTYCZY	
68.	Widawa od Oleśnicy do Dobrej	Widawa – most B. Krzywoustego	III	I	II		UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
69.	Widawa od Dobrej do Odry	Widawa – ujście do Odry	III	I	II	I	UMIARKOWANY	PSD	TAK	NIE	ZŁY
70.	Czarna Widawa	Czarna Widawa – ujście do Widawy (m. Dalborowice)	II	I	II		DOBRY		TAK	NIE DOTYCZY	
71.	Świerzna	Świerzna – most Oleśniczka-Ligota Wlk.	III	I	II		UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
72.	Graniczna	Graniczna – ujście do Widawy (m. Chrząstawa)	III	I	II	I	UMIARKOWANY	PSD	TAK	NIE	ZŁY
73.	Oleśnica od Boguszyckiego Potoku do Widawy	Oleśnica – ujście do Widawy	II	II	PPD		UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
74.	Dobra od Jagodnej do Widawy	Dobra – ujście do Widawy	II	II	II		DOBRY		TAK	NIE DOTYCZY	
75.	Topór	Topór – ujście do Dobrej	III	II	PPD		UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
76.	Przyłęk	Przyłęk – ujście do Dobrej (Olszyca)	II	I	PPD		UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
77.	Rakowski Potok	Rakowski Potok – ujście do Widawy (Krzyżanowice)	III	I	PPD		UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
78.	Średzka Woda	Średzka Woda – ujście do Odry	IV	II	II		SŁABY		TAK	NIE	ZŁY
79.	Cicha Woda	Cicha Woda – most Rogów-Malczyce	IV	I	PPD	I	SŁABY	DOBRY	TAK	NIE	ZŁY
80.	Kaczawa od źródła do Kamiennika	Kaczawa – m. Wojcieszów Górny	III	I	II	I	UMIARKOWANY	PSD	TAK	NIE	ZŁY
		Kaczawa – powyżej Świerzawy									

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
81.	Kaczawa od Kamiennika do Nysy Szalonej	Kaczawa – most powyżej Krotoszyc	III	I	II		UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
82.	Kaczawa od Nysy Szalonej do Czarnej Wody	Kaczawa – ujęcie wody dla m. Legnicy	II	I	PSD		UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
83.	Kaczawa od Czarnej Wody do Odry	Kaczawa – ujście do Odry	III	I	II	I	UMIARKOWANY	PSD	TAK	NIE	ZŁY
84.	Nysa Szalona, zb. Słup	Zb. Słup stan. 1	III	I	II	I	UMIARKOWANY	DOBRY	TAK	NIE	ZŁY
85.	Nysa Mała	Nysa Mała – m. Kwietniki	II	I	II		DOBRY		TAK	NIE	ZŁY
86.	Jawornik	Jawornik – most na drodze Jawor-Myślibórz	II	I	I		DOBRY		TAK	NIE DOTYCZY	
87.	Czarna Woda od Karkoszki do Kaczawy	Czarna Woda – ujście do Kaczawy	IV	I	PPD	I	SŁABY		TAK	NIE	ZŁY
88.	Czarna Woda od źródła do Karkoszki	Czarna Woda – most w Jaroszówce	II	I	PPD	I	UMIARKOWANY	DOBRY	TAK	NIE	ZŁY
89.	Skora od Kraśnika do Czarnej Wody	Skora – ujście do Czarnej Wody	IV	I	PSD		SŁABY		TAK	NIE	ZŁY
90.	Lubiatówka	Lubiatówka – ujście do Czarnej Wody (m. Jakuszów)	I	I	II		DOBRY		TAK	NIE DOTYCZY	
91.	Pawłówka	Pawłówka – ujście do Czarnej Wody	IV	I	PPD	I	SŁABY		TAK	NIE	ZŁY
92.	Wierzbiak od Chotli do Kojszkówki	Wierzbiak – poniżej m. Lubień	II	I	PPD		UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
93.	Wierzbiak od Kojszówki do Kaczawy	Wierzbiak – poniżej ujścia Kopaniny	III	I	PPD		UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
94.	Niecka	Niecka – droga Kunice-Jaśkowice	III	I	PPD		UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
95.	Chłodnik z jez. Koskowickim	Chłodnik – powyżej j. Koskowickiego	III	II	PPD		UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
96.	Zimnica	Zimnica – ujście do Odry	II	I	II		DOBRY		TAK	NIE DOTYCZY	
97.	Jezierzyca do Rowu Stawowego	Jezierzyca – m. Orzeszków	V	I	II	I	ZŁY	PSD	TAK	NIE	ZŁY

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
98.	Jezierzyca od Rowu Stawowego	Jezierzyca – ujście do Odry	II	I	PPD		UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
99.	Barycz od Dąbrówki do Sąsiecznicy	Barycz – powyżej Żmigrodu i ujścia Sąsiecznicy	III	II	II		UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
100.	Barycz od Sąsiecznicy do Orli	Barycz – powyżej ujścia Orli (m. Wąsosz)	IV	II	II		SŁABY		TAK	NIE	ZŁY
101.	Barycz od Orli do Odry	Barycz – ujście do Odry	III	II	PPD	I	UMIARKOWANY	PSD	TAK	NIE	ZŁY
102.	Czarna Woda	Czarna Woda – m. Wrocławice	III	II	PPD		UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
103.	Polska Woda od Młyńskiego Rowu do Baryczy	Polska Woda – m. Potasznia	II	II	PPD		UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
104.	Malinowa Woda	Malinowa Woda – m. Bracław	V	II	II		ZŁY		TAK	NIE	ZŁY
105.	Prądnia	Prądnia – ujście do Baryczy	IV	II	PPD		SŁABY		TAK	NIE	ZŁY
106.	Kanał Sowina	Kanał Sowina – ujście do Baryczy (m. Żmigród)	V	II	PPD		ZŁY		TAK	NIE	ZŁY
107.	Sąsiecznica od Głębokiego Rowu do Baryczy	Sąsiecznica – ujście do Baryczy	II	II	PPD		UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
108.	Orla od Rdęcy do Baryczy	Orla – most w m. Korzeńsko	IV	II	PPD	I	SŁABY	PSD	TAK	NIE	ZŁY
		Orla – ujście do Baryczy (m. Wąsosz)									
109.	Kanał Młyński	Kanał Młyński – Borek-Nowe Domy	V	II	PPD		ZŁY		TAK	NIE	ZŁY
110.	Kanał Książęcy	Kanał Książęcy – ujście do Orli	V	II	PPD		ZŁY		TAK	NIE	ZŁY
111.	Masłówka	Masłówka – ujście do Orli	III	II	PPD		UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
112.	Rów Polski od Rowu Kaczkowskiego do Baryczy	Polski Rów – ujście do Baryczy	III	II	PPD	I	UMIARKOWANY	PSD	TAK	NIE	ZŁY
113.	Śląski Rów	Śląski Rów – ujście do Polskiego Rowu	–	II	PPD		–		TAK	NIE DOTYCZY	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
114.	Rudna od źródła do Moskorzynki	Rudna – powyżej Moskorzynki i Kalinówki (m. Krzydłowice)	III	I	II		UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
115.	Rudna od Moskorzynki do Odry	Rudna – poniżej Cukrowni „Głogów"	I	I	II		DOBRY		TAK	NIE DOTYCZY	
116.	Moskorzynka	Moskorzynka – ujście do Rudnej	II	I	PPD		UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
117.	Kanał Południowy	Kanał Południowy – ujście do Rudnej (m. Czernczyce)	III	I	I		UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
118.	Bóbr, zb. Bukówka	Zb. Bukówka – stan. 1	II	I	I	I	DOBRY	PSD	TAK	NIE	ZŁY
119.	Bóbr od zb. Bukówka do Zadrnej	Bóbr – wodowskaz Kamienna Góra	III	II	I		UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
120.	Bóbr od Zadrnej do zb. Pilchowice	Bóbr – powyżej ujęcia w Dębrzniku	III	I	I	I	UMIARKOWANY	PSD	TAK	NIE	ZŁY
		Bóbr – powyżej ujęcia w Wojanowie									
		Bóbr – powyżej zb. Pilchowice (Siedlęcin)									
121.	Bóbr, zb. Pilchowice	Zb. Pilchowice stan. 1	III	I	I	I	UMIARKOWANY	PSD	TAK	NIE	ZŁY
122.	Bóbr od zb. Pilchowice do Żeliszowskiego Potoku	Bóbr – poniżej Wlenia (m. Marczów)	III	I	I		UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
		Bóbr – poniżej Lwówka (Włodzice Mł.)									
123.	Bóbr od Żeliszowskiego Potoku do Bobrzycy	Bóbr – powyżej Bobrzycy	IV	I	II	I	SŁABY	PSD	TAK	NIE	ZŁY
124.	Zadrna	**Zadrna – ujście do Bobru**	III	II	II		UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
		Dopływ z Błażejowa – m. Błażejów									
125.	Bystra	Bystra – ujście do Bobru (m. Daleszów Grn)	III	I	I	I	UMIARKOWANY	PSD	TAK	NIE	ZŁY

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
126.	Lesk od źródła do Grzędzkiego Potoku	Lesk – powyżej Boguszowa-Gorce **Lesk – powyżej Grzędzkiego Potoku**	IV	I	PSD		SŁABY		TAK	NIE	ZŁY
127.	Łomnica od źródła do Łomniczki	Łomnica – poniżej Karpacza Górnego	–	–	–		–		TAK	NIE	
128.	Łomnica od Łomniczki do Bobru	Łomnica – ujście do Bobru	II	I	II		DOBRY		TAK	NIE DOTYCZY	
129.	Jedlica od źródła do Maliny	Jedlica – Kowary Średnie	I	I	I	I	BARDZO DOBRY		TAK	NIE	ZŁY
130.	Jedlica od Maliny do Łomnicy	Jedlica – ujście do Łomnicy (Łomnica Grn.)	II	I	PSD		UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
131.	Radomierka	Radomierka – ujście do Bobru	III	I	I		UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
132.	Kamienna od źródła do Kamieńczyka	Kamienna – w m. Szklarska Poręba Górna	II	I	PSD	I	UMIARKOWANY	DOBRY	TAK	NIE	ZŁY
133.	Kamienna od Małej Kamiennej do Bobru	Kamienna – ujście do Bobru	II	I	II		DOBRY		TAK	NIE DOTYCZY	
134.	Kamienna od Kamieńczyka do Małej Kamiennej	Mała Kamienna – pow. ujęcia Górzyniec	–	–	–		–		TAK	NIE	
135.	Wrzosówka od źródła do Podgórnej	**Wrzosówka – powyżej Cieplic** Podgórna – powyżej ujęcia Podgórzyn	III	I	II	I	UMIARKOWANY	PSD	TAK	NIE	ZŁY
136.	Czerwonka ze zb. Sosnówka	Zb. Sosnówka – stan. 1	II	I	II	I	DOBRY	PSD	TAK	NIE	ZŁY
137.	Pijawnik	Pijawnik – ujście do Kamiennej	III	I	I		UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
138.	Bobrzyca od Osiki do Bobru	Bobrzyca – ujście do Bobru (m. Dąbrowa Bol.)	III	I	PSD	I	UMIARKOWANY	PSD	TAK	NIE	ZŁY
139.	Czerna Wielka od źródła do Ziębiny	Czerna Wielka – m. Parowa	II	I	I	I	DOBRY	PSD	TAK	NIE	ZŁY
140.	Dopływ spod Przemkowa	dopływ spod Przemkowa – m. Łężyce	II	II	I		DOBRY		TAK	NIE DOTYCZY	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
141.	Szprotawa od źródła do Chocianowskiej Wody	Szprotawa – poniżej Chocianowskiej Wody	I	II	II		DOBRY		TAK	NIE DOTYCZY	
142.	Szprotawica	Szprotawica – ujście do Szprotawy	I	II	PPD		UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
143.	Kwisa od źródła do Długiego Potoku	Kwisa – m. Mirsk	II	I	I		DOBRY		TAK	NIE DOTYCZY	
144.	Kwisa od Długiego Potoku do zb. Złotniki	Kwisa – poniżej ujścia Oldzy	III	I	I		UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
145.	Kwisa, zb. Złotniki	Zb. Złotniki – stan. 1	II	I	I	I	DOBRY	DOBRY	TAK	TAK	DOBRY
146.	Kwisa, zb. Leśna	Zb. Leśna – stan. 1	II	I	I	I	DOBRY	PSD	TAK	NIE	ZŁY
147.	Kwisa od zb. Leśna do Kliczkówki	Kwisa – powyżej Kliczkówki (Osieczów)	III	I	II		UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
148.	Oldza	Oldza – ujście do Kwisy (most)	III	I	II		UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
149.	Miłoszowicki Potok	Miłoszowski Potok – ujście do Kwisy	II	I	II		DOBRY		TAK	NIE DOTYCZY	
150.	Olszówka	Olszówka – ujście do Kwisy	II	I	II		DOBRY		TAK	NIE DOTYCZY	
151.	Siekierka	Siekierka – ujście do Kwisy	III	I	II		UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
152.	Nysa Łużycka od Pfaffenbach Hartau do Mandau	Nysa Łużycka – trójpunkt graniczny	III	II	II	I	UMIARKOWANY	PSD	TAK	NIE	ZŁY
153.	Nysa Łużycka od Mandau do Miedzianki	Nysa Łużycka – powyżej ujścia Miedzianki	II	II	II		DOBRY		TAK	NIE DOTYCZY	
154.	Nysa Łużycka od Miedzianki do Pliessnitz	Nysa Łużycka – Marienthal-Posada Nysa Łużycka – przejście graniczne Radomierzyce-Hagenwerder	III	I	II	I	UMIARKOWANY	DOBRY	TAK	NIE	ZŁY
155.	Nysa Łużycka od Pliessnitz do Żareckiego Potoku	Nysa Łużycka – Pieńsk/Deschka	III	I	II	I	UMIARKOWANY	PSD	TAK	NIE	ZŁY
156.	Miedzianka od granicy Państwa do Nysy Łużyckiej	Miedzianka – ujście do Nysy Łużyckiej	IV	II	II		SŁABY		TAK	NIE	ZŁY

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
157.	Witka=Smeda od Rasnice do zb. Niedów	Witka – m. Černousy–Zawidów (wodowskaz)	IV	I	I	I	SŁABY	DOBRY	TAK	NIE	ZŁY
158.	Witka ze zb. Niedów do ujścia	Zb. Niedów – stan. 1	III	I	I	I	UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
159.	Czerwona Woda od Studzianki do Nysy Łużyckiej	Czerwona Woda – ujście do Nysy Łużyckiej	III	I	II		UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
160.	Jędrzychowicki Potok	Jędrzychowicki Potok – ujście do Nysy Łużyckiej	II	I	II		DOBRY			NIE DOTYCZY	
161.	Izera od źródła do Mumlavy	Izera – poniżej Izerki (m. Harrachov)	III	I	I	I	UMIARKOWANY	DOBRY	TAK	NIE	ZŁY
162.	Dzika Orlica od źródła do Czerwonego Strumienia	Orlica – przejście graniczne Niemojów-Bartošovice	II	I	I	I	DOBRY	DOBRY	TAK	TAK	DOBRY
163.	Klikawa	Klikawa – powyżej Lewina Kłodzkiego	III	I	PSD		UMIARKOWANY		TAK	NIE	ZŁY
		Klikawa – powyżej przejścia granicznego w Kudowie-Zdroju									

Objaśnienia:

JCWP naturalne | JCWP sztuczne | JCWP silnie zmienione

Pogrubioną czcionką zaznaczono punkt reprezentatywny dla danej JCWP

Uwaga:

Szczegółowe informacje nt. wyników klasyfikacji stanu ekologicznego i chemicznego oraz oceny stanu JCWP na terenie województwa dolnośląskiego za 2014 r. z uwzględnieniem monitoringu obszarów chronionych można znaleźć na stronie WIOŚ we Wrocławiu:

- Ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych na terenie województwa dolnośląskiego za rok 2014,
- Zestawienie tabelaryczne danych do klasyfikacji stanu ekologicznego i chemicznego rzek w JCWP – ocena za 2014 r. – województwo dolnośląskie,
- Zestawienie tabelaryczne klasyfikacji stanu ekologicznego i chemicznego rzek w JCWP monitoringu obszarów chronionych – ocena za 2014 r. – województwo dolnośląskie.

Wody podziemne

Celem monitoringu jakości wód podziemnych jest dostarczenie informacji o stanie chemicznym wód podziemnych, śledzenie jego zmian oraz sygnalizacja zagrożeń w skali kraju, na potrzeby zarządzania zasobami wód podziemnych i oceny skuteczności podejmowanych działań ochronnych.

Przedmiotem monitoringu **są jednolite części wód podziemnych (JCWPd)**, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów narażonych na zanieczyszczenia pochodzenia rolniczego. JCWPd stanowi określona objętość wód podziemnych, występująca w obrębie warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych.

Charakterystyka sieci monitoringu wód podziemnych

Badania stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych w województwie dolnośląskim w 2014 r. WIOŚ we Wrocławiu prowadził w ramach:

- monitoringu diagnostycznego, którym objęte były wszystkie jednolite części wód podziemnych (60 ppk),
- monitoringu operacyjnego, obejmującego jednolite części wód podziemnych o statusie zagrożonych nieosiągnięciem dobrego stanu. Realizowano tu:
  - monitoring wód podziemnych zagrożonych nieosiągnięciem dobrego stanu chemicznego (4 ppk),
  - monitoring płytkich wód podziemnych zlokalizowanych na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych (15 ppk),
  - monitoring wód podziemnych reprezentujących słaby stan chemiczny (8 ppk).

Dodatkowo realizowano monitoring badawczy wód podziemnych na obszarach bezpośrednio zagrożonych zanieczyszczeniami (69 ppk).

Większość punktów pomiarowych ujmowała płytkie poziomy wodonośne występujące przeważnie w obrębie czwartorzędowego piętra wodonośnego rozprzestrzenionego najpowszechniej na terenie kraju, a pozostałe punkty pomiarowe ujmowały głębsze poziomy wodonośne.

Zasady przeprowadzenia oceny stanu jednolitych części wód podziemnych

Ocena stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych została dokonana w oparciu o rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz.U. z 2008 r. Nr 143, poz. 896).

W przypadku wód podziemnych rozróżnia się dobry i słaby stan chemiczny wód. Klasy jakości I, II i III wskazują na dobry stan chemiczny wód podziemnych, a klasy IV i V oznaczają ich słaby stan.

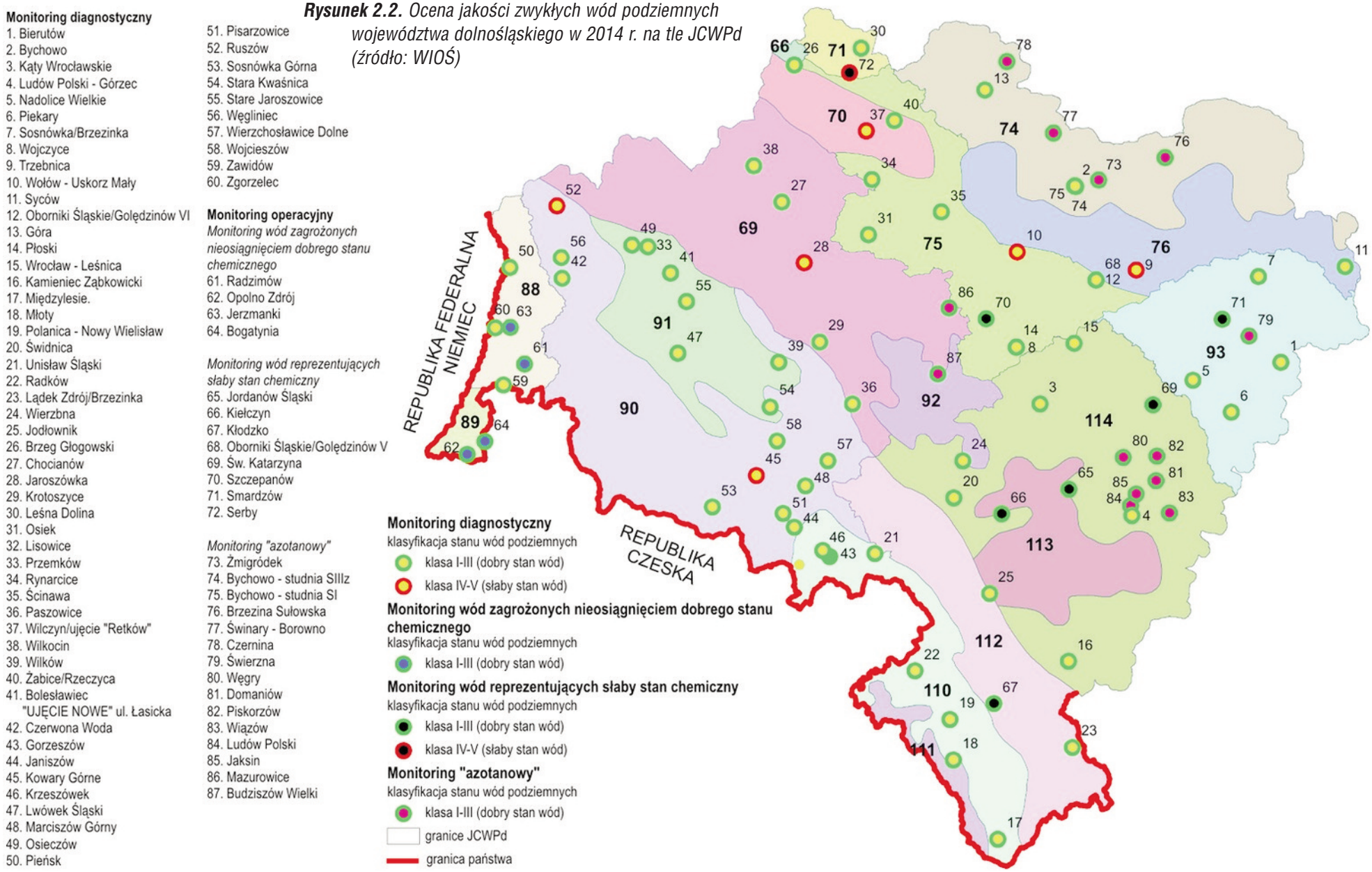
Ocena stanu jednolitych części wód podziemnych na terenie województwa dolnośląskiego za 2014 r.

W ramach **monitoringu diagnostycznego** wód podziemnych województwa dolnośląskiego badanie jakości przeprowadzone zostało na następujących jednolitych częściach wód podziemnych: 69, 70, 71, 74, 75, 76, 88, 90, 91, 93, 110, 112, 113, 114. Ocena wyników badań wg podziału na JCWPd wykazała, że 90% badanych wód zaliczono do wód reprezentujących dobry stan chemiczny (klasy I–III). Wody o słabym stanie chemicznym (klasy IV–V) stanowiły 10%.

Tabela 2.2. *Ocena jakości wód podziemnych na podstawie wyników monitoringu diagnostycznego w 2014 r. wg podziału na wody reprezentujące dobry i słaby stan chemiczny (źródło: WIOŚ)*

Nr JCWPd	Wody reprezentujące dobry stan chemiczny, %	Wody reprezentujące słaby stan chemiczny, %
69	86	14
70	50	50
71	100	–
74	100	–
75	86	14
76	50	50
88	100	–
90	80	20
91	100	–
93	100	–
110	100	–
112	100	–
113	100	–
114	100	–
% sumy ppk	**90**	**10**

Rysunek 2.2. *Ocena jakości zwykłych wód podziemnych województwa dolnośląskiego w 2014 r. na tle JCWPd (źródło: WIOŚ)*

Monitoring diagnostyczny

1. Bierutów
2. Bychowo
3. Kąty Wrocławskie
4. Ludów Polski - Górzec
5. Nadolice Wielkie
6. Piekary
7. Sosnówka/Brzezinka
8. Wojczyce
9. Trzebnica
10. Wołów - Uskorz Mały
11. Syców
12. Oborniki Śląskie/Golędzinów VI
13. Góra
14. Płoski
15. Wrocław - Leśnica
16. Kamieniec Ząbkowicki
17. Międzylesie.
18. Młoty
19. Polanica - Nowy Wielisław
20. Świdnica
21. Unisław Śląski
22. Radków
23. Lądek Zdrój/Brzezinka
24. Wierzbna
25. Jodłownik
26. Brzeg Głogowski
27. Chocianów
28. Jaroszówka
29. Krotoszyce
30. Leśna Dolina
31. Osiek
32. Lisowice
33. Przemków
34. Rynarcice
35. Ścinawa
36. Paszowice
37. Wilczyn/ujęcie "Retków"
38. Wilkocin
39. Wilków
40. Żabice/Rzeczyca
41. Bolesławiec "UJĘCIE NOWE" ul. Łasicka
42. Czerwona Woda
43. Gorzeszów
44. Janiszów
45. Kowary Górne
46. Krzeszówek
47. Lwówek Śląski
48. Marciszów Górny
49. Osieczów
50. Pieńsk
51. Pisarzowice
52. Ruszów
53. Sosnówka Górna
54. Stara Kwaśnica
55. Stare Jaroszowice
56. Węgliniec
57. Wierzchosławice Dolne
58. Wojcieszów
59. Zawidów
60. Zgorzelec

Monitoring operacyjny

Monitoring wód zagrożonych nieosiągnięciem dobrego stanu chemicznego

61. Radzimów
62. Opolno Zdrój
63. Jerzmanki
64. Bogatynia

Monitoring wód reprezentujących słaby stan chemiczny

65. Jordanów Śląski
66. Kiełczyn
67. Kłodzko
68. Oborniki Śląskie/Golędzinów V
69. Św. Katarzyna
70. Szczepanów
71. Smardzów
72. Serby

Monitoring "azotanowy"

73. Żmigródek
74. Bychowo - studnia SIIIz
75. Bychowo - studnia SI
76. Brzezina Sułowska
77. Świnary - Borowno
78. Czernina
79. Świerzna
80. Węgry
81. Domaniów
82. Piskorzów
83. Wiązów
84. Ludów Polski
85. Jaksin
86. Mazurowice
87. Budziszów Wielki

Wyniki **monitoringu operacyjnego wód podziemnych zagrożonych nie osiągnięciem dobrego stanu chemicznego**, realizowanego na obszarze JCWPd nr 88 i 89, wykazały zarówno w poborze wiosennym, jak i jesiennym 2014 r. dobry stan chemiczny wód (klasa II i III). Wody reprezentujące słaby stan chemiczny nie występowały.

Ocena wyników **monitoringu operacyjnego płytkich wód podziemnych zlokalizowanych na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych** na obszarze JCWPd nr 69, 74, 92, 113, 114 wykazała stężenia azotanów w granicach od <0,5 mg/l do 18,56 mg/l, co oznacza, że nie są to wody zagrożone zanieczyszczeniem. Wody te zostały zaklasyfikowane w 2014 r. do wód charakteryzujących się dobrym stanem chemicznym (klasa I, II, III). Wskaźnikiem obniżającym jakość w punktach pomiarowych był jon amonowy.

Z kolei ocena JCWPd badanych w ramach **monitoringu operacyjnego wód reprezentujących słaby stan chemiczny** wykazała, że 87,5% badanych wód zaliczono do wód dobrej jakości (klasy I–III). Wody klasy IV (wody niezadowalającej jakości) stanowiły 12,5%. Wskaźnikami obniżającymi jakość były podwyższone stężenia żelaza, manganu, siarczanów, wapnia oraz obniżony odczyn.

W profilu hydrogeologicznym województwa dolnośląskiego występują piętra wodonośne w utworach czwartorzędu, trzeciorzędu, kredy, triasu, permu, karbonu oraz w paleozoicznych skałach krystalicznych. Piętro wodonośne czwartorzędu stanowi główny i najbardziej rozpowszechniony zbiornik wód podziemnych województwa.

Do **oceny jakości wód podziemnych w układzie pięter wodonośnych** wykorzystano, z uwagi na szerokie spektrum badań laboratoryjnych, wyniki badań monitoringu diagnostycznego z 2014 r.

Piętro wodonośne czwartorzędu monitorowane było w 30 punktach kontrolno-pomiarowych. Stwierdzono:

- bardzo dobrą jakość wód (klasa I) – 14%,
- dobrą jakość wód (klasa II) – 53%,
- zadowalającą jakość wód (klasa III) – 20%,
- niezadowalającą jakość wód (klasa IV) – 13%.

Nie wystąpiła zła jakość wód (klasa V). Wskaźniki decydujące o klasyfikacji wody to: żelazo, mangan, temperatura, potas, siarczany, chlorki, azotany, ołów, fosforany, wodorowęglany i odczyn.

Piętro wodonośne trzeciorzędu obejmowało 15 ppk. W punktach tego poziomu stwierdzono:

- dobrą jakość wód (klasa II) – 60%,
- zadowalającą jakość wód (klasa III) – 33%,
- niezadowalającą jakość wód (klasa IV) – 7%.

Nie wystąpiła I ani V klasa jakości wód. Wskaźniki decydujące o klasyfikacji wody to: żelazo, mangan, fosforany, wapń, nikiel, azotany, azotyny, ołów, temperatura wody i odczyn.

Tabela 2.3. *Ocena jakości wód podziemnych na podstawie wyników monitoringu operacyjnego wód reprezentujących słaby stan chemiczny w I i II poborze w 2014 r. (źródło: WIOŚ)*

Klasa jakości wody	Klasa jakości wody w %	
	I pobór (wiosenny)	II pobór (jesienny)
Klasa I (bardzo dobra jakość wód)	12,5	12,5
Klasa II (dobra jakość wód)	37,5	50,0
Klasa III (zadowalająca jakość wód)	37,5	25,0
Klasa IV (niezadowalająca jakość wód)	12,5	12,5
Klasa V (zła jakość wód)	0,0	0,0

Piętro wodonośne kredy obejmowało 8 punktów kontrolno-pomiarowych. W punktach tego poziomu stwierdzono:

- bardzo dobrą jakość wód (klasa I) – 37,5%,
- dobrą jakość wód (klasa II) – 50%,
- zadawalającą jakość wód (klasa III) – 12,5%.

Nie stwierdzono wód złej jakości (IV i V klasa). Wskaźniki decydujące o klasyfikacji wody to: azotany i temperatura wody.

Piętro wodonośne w utworach starszych od kredy i w skałach krystalicznych obejmowało 7 ppk, w których stwierdzono:

- bardzo dobrą jakość wód (klasa I) – 57%,
- dobrą jakość wód (klasa II) – 15 %,
- zadowalającą jakość wód (klasa III) – 14%,
- niezadowalającą jakość wód (klasa IV) – 14%.

Nie wystąpiły wody w V klasie. Wskaźniki decydujące o klasyfikacji wody to: azotany, temperatura wody, glin, mangan i odczyn.

Ocena jakości zwykłych wód podziemnych w układzie pięter wodonośnych w 2014 r. wykazuje zdecydowaną przewagę wód charakteryzujących się dobrym stanem chemicznym we wszystkich poziomach wodonośnych. W żadnym z poziomów wodonośnych nie stwierdzono występowania wód złej jakości (klasa V).

Monitoring wód podziemnych na obszarach bezpośrednio zagrożonych zanieczyszczeniami, prowadzony przez WIOŚ we Wrocławiu w 2014 r., obejmował kontrolę jakości wód podziemnych wokół obiektów stanowiących potencjalne zagrożenie dla środowiska oraz będących bezpośrednim źródłem oddziaływania zanieczyszczeń komunalnych i przemysłowych. Badaniami objęto głównie eksploatowane i nieeksploatowane składowiska odpadów, składowiska zrekultywowane lub będące w trakcie rekultywacji oraz inne obiekty stanowiące źródło poważnych awarii – stacje i bazy paliw.

Monitoring składowisk odpadów jest elementem monitoringu lokalnego, którego głównym zadaniem jest rozpoznanie i śledzenie wpływu stwierdzonych lub potencjalnych ognisk zanieczyszczeń na jakość wód podziemnych w celu przeciwdziałania ujemnym skutkom ich zanieczyszczeń. Zgodnie z art. 124 ust. 4 ustawy o odpadach (Dz.U. z 2013 r., poz. 21) obowiązek monitorowania składowisk odpadów spoczywa na zarządcy obiektu.

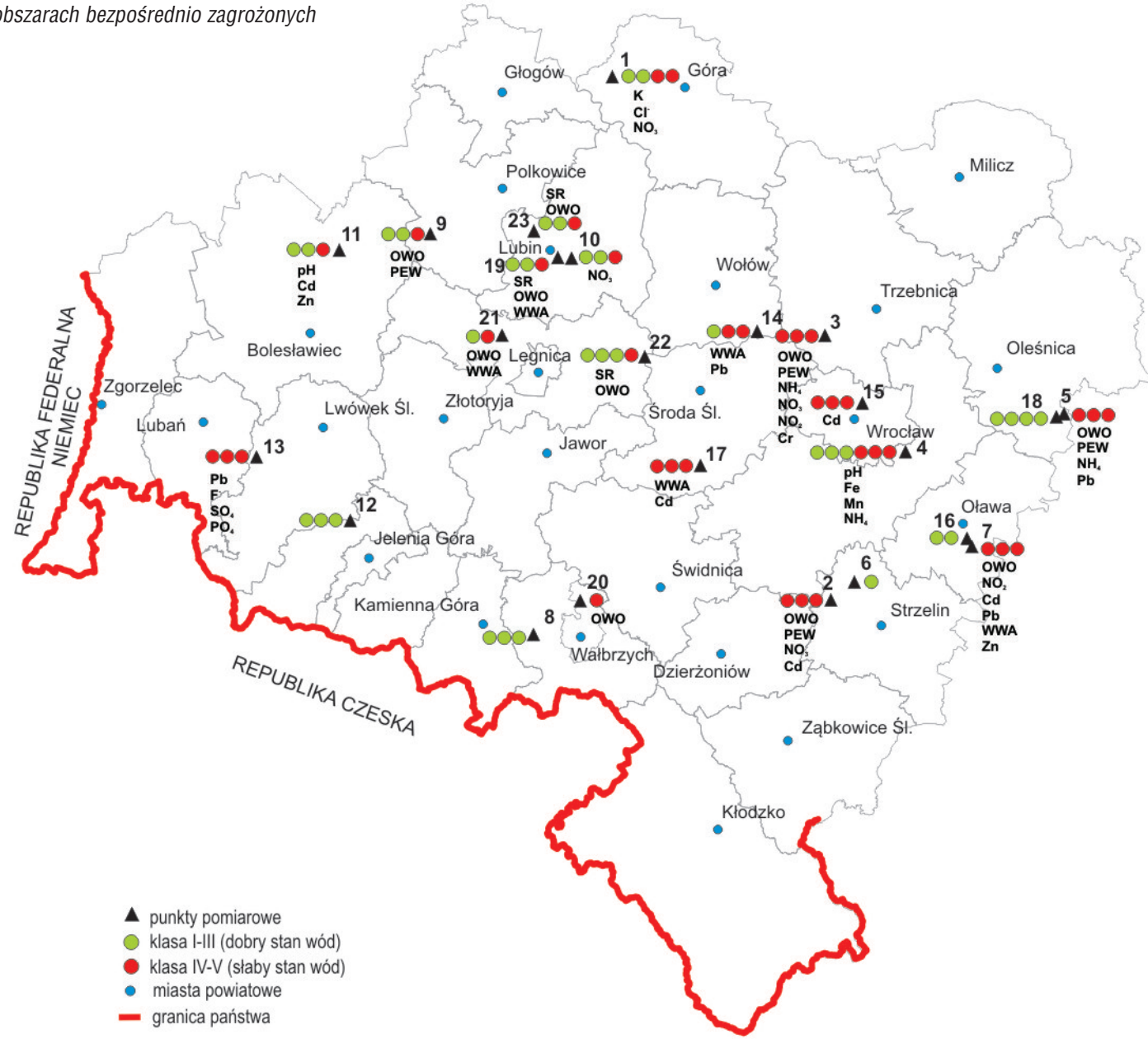
Rysunek 2.3. *Stan chemiczny wód podziemnych na obszarach bezpośrednio zagrożonych zanieczyszczeniami w 2014 r. (źródło: WIOŚ)*

1. Składowisko odpadów Exalo Drilling w m. Wronów
2. Składowisko odpadów w m. Podgaj
3. Składowisko odpadów w Golędzinowie
4. Tereny wodonośne m. Wrocławia
5. Składowisko odpadów w Bierutowie
6. Składowisko odpadów w m. Stogi
7. Składowisko PHU MAK-MET (DKE) w m. Godzikowice
8. Składowisko odpadów w Czarnym Borze
9. Składowisko odpadów w Chocianowie
10. Składowisko odpadów w Lubinie
11. Składowisko odpadów w Trzebieniu
12. Składowisko odpadów w Siedlęcinie
13. Teren dawnej fabryki nawozów fosforowych „UBOCZ" w m. Ubocze
14. Teren CE PCC Rokita w Brzegu Dolnym
15. Stacja paliw PKN ORLEN Nr 1106, ul. Ks. Witolda, Wrocław
16. Stacja paliw PKN ORLEN Nr 977, ul. Wrocławska, Oława
17. Stacja paliw PKN ORLEN Nr 81, Kostomłoty
18. Stacja paliw PKN ORLEN Nr 766, Bierutów
19. Stacja paliw PKN ORLEN Nr 981, ul. Ścinawska, Lubin
20. Stacja paliw PKN ORLEN Nr 536, ul. Wieniawskiego, Wałbrzych
21. Baza paliw w Miłkowicach
22. OLPP Sp.z o.o.Warszawa, Baza Paliw nr 10 w Kawicach
23. POL-Miedź Trans Sp. z o.o., Lubin Baza Paliw przy Szybach Głównych O/ZG „Lubin"

Wskaźniki, które zostały przekroczone:

NO_3 – azotany	Cr – chrom
NO_2 – azotyny	SO_4 – siarczany
NH_4 – jon amonowy	Cd – kadm
Fe – żelazo	Pb – ołów
Zn – cynk	Cl^- – chlorki
Mn – mangan	F^- – fluorki
K – potas	PO_4 – fosforany

PEW– przewodność elektrolityczna
OWO – ogólny węgiel organiczny
pH – odczyn
SR – substancje ropochodne
WWA – wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne

Składowiska odpadów nawet wiele lat po zakończeniu eksploatacji obiektów i wykonaniu rekultywacji terenu zwłaszcza przy użyciu osadów ściekowych, stanowią potencjalne źródło zagrożenia dla wód podziemnych. Niebezpieczeństwo zanieczyszczenia wód podziemnych wokół składowisk odpadów stwarza też częste deszczowanie złóż odpadów odciekami. Dlatego też należy prowadzić stały monitoring wód podziemnych wokół tych obiektów.

Badania prowadzone przez WIOŚ są wykorzystywane w działalności kontrolnej w celu potwierdzenia prawidłowości badań wykonywanych przez inne jednostki. Pozwalają one także zidentyfikować zanieczyszczenia występujące wokół obiektów, które samodzielnie nie prowadzą badań np. rejon hałdy zlikwidowanej Huty Siechnice na terenach wodonośnych Wrocławia.

Łącznie w 2014 r. przeprowadzono badania wokół 23 obiektów w 69 ppk.

Wody podziemne, pobrane do badań wokół wytypowanych obiektów, podobnie jak w poprzednich latach, charakteryzowały się zróżnicowaną jakością: od wód o bardzo wysokiej jakości (klasa I) do wód złej jakości (klasa V).

Występowanie wód w dobrym stanie chemicznym (klasa I-III) stwierdzono w otoczeniu 5 obiektów. Wokół pozostałych występowały wody o słabym stanie chemicznym. Jakość wód w poszczególnych punktach pomiarowych kształtowała się następująco:

- w 8 punktach (11,59%) występowały wody I klasy – bardzo dobrej jakości,
- w 8 punktach (11,59%) występowały wody II klasy – dobrej jakości,
- w 17 punktach (24,64%) występowały wody III klasy – zadowalającej jakości,
- w 14 punktach (20,29%) występowały wody IV klasy – niezadowalającej jakości,
- w 22 punktach (31,88%) występowały wody V klasy – złej jakości.

O zaklasyfikowaniu wód do klasy IV i V wokół składowisk odpadów decydowały: ogólny węgiel organiczny, przewodność elektrolityczna, związki azotu, cynk, ołów, kadm, a przy pojedynczych obiektach: chrom, żelazo, mangan, potas, chlorki, fosforany, siarczany oraz fluorki.

Na terenach baz i stacji paliw będących potencjalnym źródłem poważnych awarii o złej klasyfikacji decydowały: substancje ropopochodne, ogólny węgiel organiczny, WWA i kadm.

Występowanie wód zanieczyszczonych związkami azotu, w których zawartość azotanów wynosiła powyżej 50 mg NO_3/l stwierdzono w otoczeniu składowisk w Podgaju, Golędzinowie i Lubinie.

Analiza wyników wskazała na utrzymujący się słaby stan wód podziemnych wokół badanych już w poprzednich latach obiektów, takich jak składowisko odpadów w m. Podgaj, Bierutów, Golędzinów, składowisko PHU MAK-MET w m. Godzikowice oraz na terenie dawnej Fabryki Nawozów Fosforowych w m. Ubocz. Słaby stan wód wykazano także wokół obiektów objętych monitoringiem po raz pierwszy, tj. stacjach paliw PKN ORLEN w m. Kostomłoty i we Wrocławiu przy ul. Ks. Witolda.

Pogorszenie jakości wód w porównaniu do 2009 r. zaobserwowano na terenie CE PCC Rokita S.A. w Brzegu Dolnym. Zadecydowały o tym wyniki badań ołowiu i WWA.

Dobry stan wód we wszystkich piezometrach wykazano w wodach podziemnych pobranych wokół składowisk w Siedlęcinie, Czarnym Borze, Stogach oraz na stacjach paliw w Oławie i Bierutowie.

REAKCJE

Odpowiedzią na coraz większe oddziaływanie różnorakich presji na środowisko wodne są działania podejmowane na wielu szczeblach i w ramach różnych programów, skierowane na poprawę jakości wód, ale także uwzględniające poprawę warunków życia ludności, zwłaszcza zamieszkałej na wsi i w mniejszych miastach, gdzie infrastruktura wodno-kanalizacyjna w dalszym ciągu nie jest dostatecznie rozwinięta.

W 2013 r. formalnie zakończyła się realizacja Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007–2013, którego celem była poprawa atrakcyjności inwestycyjnej Polski i jej regionów poprzez rozwój infrastruktury technicznej przy równoczesnej ochronie i poprawie stanu środowiska, zdrowia, zachowaniu tożsamości kulturowej i rozwijaniu spójności terytorialnej.

W 2014 r. rozpoczął funkcjonowanie Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014–2020 (POIiŚ 2014–2020) jako krajowy program wspierający gospodarkę niskoemisyjną, ochronę środowiska, przeciwdziałanie i adaptację do zmian klimatu, transport i bezpieczeństwo energetyczne. POIiŚ 2014–2020 kontynuuje główne kierunki inwestycji określone w jego poprzedniku – POIiŚ 2007–2013. Dotyczą one przede wszystkim rozwoju infrastruktury technicznej kraju w najważniejszych sektorach gospodarki. W ramach programu realizowanych będzie 10 osi priorytetowych, w tym oś II „Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu", której jednym z celów będzie rozwój infrastruktury środowiskowej (np. oczyszczalnie ścieków, sieć kanalizacyjna oraz wodociągowa, instalacje do zagospodarowania odpadów komunalnych, w tym do ich termicznego przetwarzania). Instytucją wdrażającą Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko są Narodowy i wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

W ramach tego programu, a także w ramach innych działań (m.in. Regionalnego Programu Operacyjnego, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, programy

współpracy transgranicznej) w województwie dolnośląskim zostało wykonanych bardzo wiele działań mających na celu poprawę jakości wód. Głównie są to działania dotyczące porządkowania gospodarki ściekowej, budowy i modernizacji oczyszczalni ścieków oraz systemów kanalizacyjnych, rozsądnego gospodarowania wodami i zaopatrzenia ludności w dobrej jakości wodę do spożycia. Działania te w 2014 r. zostały dofinansowane z WFOŚiGW łączną kwotą 129 835,0 tys. zł.

Do najważniejszych zadań zrealizowanych w 2014 r. przy udziale finansowym WFOŚiGW należą:

1. oczyszczalnie ścieków:
   - budowa lokalnych i przydomowych oczyszczalni ścieków w miejscowości Łaźniki, gmina Złotoryja (8,4 m^3/d),
   - budowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Borowa w gminie Długołęka (240 m^3/d),
   - przebudowa miejskiej oczyszczalni ścieków w Twardogórze (1921 m^3/d),
   - rozbudowa oczyszczalni ścieków w Mirkowie, gmina Długołęka – etap II – zwiększenie przepustowości oczyszczalni o 1334 m^3/d do 2834 m^3/d,
   - budowa oczyszczalni ścieków w gminie Kondratowice o przepustowości 310 m^3/d.
2. sieć kanalizacji sanitarnej i deszczowej:
   - sieć kanalizacji sanitarnej o długości 24,3 km w miejscowości Jeżów Sudecki w ramach programu PROW,
   - kanalizacja sanitarna o długość około 13,5 km w miejscowości Borowa w gminie Długołęka,
   - kanalizacja sanitarna o długości około 29 km w gminie Kondratowice,
   - kanalizacja sanitarna o długości 18,02 km w miejscowościach Nowa Wieś i Lipiany w gminie Bolesławiec,
   - kanalizacja sanitarna o długości 1,68 km pod nowo powstałe budownictwo mieszkalne w Bogatyni-Markocicach,
   - przebudowa 0,26 km kanalizacji sanitarnej i 1,66 km kanalizacji deszczowej na osiedlu Piastowskim w Porajowie w ramach zadania Odbudowa Osiedla Piastowskiego, ze zmodernizowanej sieci korzystać będzie 340 osób,
   - kanalizacja sanitarna w miejscowości Dańczów w gminie Lewin Kłodzki o długości 4,0 km,
   - kanalizacja sanitarna dla Długopola-Zdroju wraz z kolektorem grawitacyjno-tłocznym odprowadzającym ścieki do Bystrzycy Kłodzkiej o długości 10,5 km,
   - kanalizacja sanitarna w ul. 3 Maja w Walimiu o łącznej długości 0,8 km,
   - kanalizacja sanitarna w ul. Szarych Szeregów, Wesołej i Reja w Strzegomiu o długości 2,2 km,
   - kanalizacja sanitarna w ul. Piastowskiej i Kościelnej w Jedlinie-Zdroju o długości 0,8 km,
   - kanalizacja sanitarna w gminie Kłodzko (miejscowościach Boguszyn, Ołdrzychowice Kłodzkie, Krosnowice) o sumarycznej długości 1,4 km,
   - kanalizacja sanitarna w gminie Twardogóra o długości 4,5 km,
   - kanalizacja sanitarna w gminie Kąty Wrocławskie o długości około 3,9 km.

Ogółem na terenie 23 gmin wybudowano i zmodernizowano 161,64 km sieci kanalizacyjnych, w tym 138,4 km na terenach wiejskich.

Ponadto dla 20 zadań podpisane zostały umowy o dotacje i ich realizacja albo się już rozpoczęła albo rozpocznie w najbliższym czasie.

Stan realizacji wg zawartych umów od początku trwania Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko do końca 2014 r. przedstawiał się następująco:

1. kanalizacja sanitarna – do wykonania 406 km, wykonano – 373,5 km, tj. 92%,
2. modernizacja kanalizacji – do wykonania 22,4 km, wykonano – 18,4 km, tj. 82,1%,
3. sieć wodociągowa – do wykonania 84,1 km, wykonano – 75,7 km, tj. 82,1%
4. oczyszczalnie ścieków – do wykonania 3 szt., wykonano – 3 szt., tj. 100%,
5. modernizacja oczyszczalni ścieków – do wykonania 12 szt., wykonano – 6 szt. tj. 50%.